

A betegek biztonsága érdekében

Több kórházi osztályt érintő korszerűsítések

Fotó: Nagy Tibor

A betegek biztonságának növelését célozzák azok a beruházások, amelyekre egy nyertes projektnek köszönhetően került sor a Maros Megyei Klinikai Kórház Gheorghe Marinescu utca 1. szám alatti épületében. A projekt a második szakaszhoz érkezett, és a beruházás részeként korszerű orvosi eszközökkel szerelik fel az egyes kórházi részlegeket, a kórtermeket, a műtőket, illetve az oxigénterápia a betegek ágynál is elérhető lesz. A projekt részleteit kedden a Maros

Megyei Tanács székhelyén tartott sajtótájékoztatón ismertette Kovács Mihály Levente, az egészségügyi intézmény fenntartásáért felelős megyei önkormányzat alelnöke, valamint dr. Ovidiu Gîrbovan kórházmenedzser.

Menyhárt Borbála

(Folytatás a 9. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Hálaadó ünnepség Sáromberkén

A közösség szeretetének és hitének, Porkoláb Levente helybéli református lelkipásztor kitarásának, a támogatók önzetlen segítségének köszönhetően született újjá a gyülekezet temploma, lelki háza, nyelvi és szellemi védővára.

4.

A beteggel való együttműködés javítása

Sok szó volt a cukorbetegségről, mert az ő esetükben különösen fontos a páciens egyetértése azzal, hogy a kezelést elfogadja és betartsa.

7.

Testvértelepülési találkozó Nyáradremetén

A háromnapos rendezvény első napján a vidéki női vállalkozók helyzetéről, a zöld, „slow” és kulturális turizmusról értekeznek, valamint a vidéki vállalkozók pályázati lehetőségeiről, illetve a jövő Európájáról és megújulásáról lesz előadás.

9.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Lasconi tapasztalatai

Antalfi Imola

Állítólag saját negatív tapasztalatai állnak Elena Lasconi, az USR államfőjelöltjének meglehetősen különös kijelentései mögött, miszerint az egészségbiztosítóhoz befizetett járulékok egy részét egy magánbiztosítónak kellene átutalni. A kötelező magán tb mintájára juthatott eszébe Lasconinak a fenti ötlet, amit populista csomagolásban próbál „eladni” a szavazóknak. A jelölt pórujt járt, amikor a hónap elején mágneses rezonancia (MR-) vizsgálatra akarta előjegyeztetni magát, és azt a választ kapta, hogy már elfogyott az erre költendő pénzalap.

Bár jobb későn, mint soha megtudni, hogy hogyan (nem) működik a rendszer, Elena Lasconi bizonyára meglepődne azon, hogy nemcsak a költséges imagisztikai vizsgálatokra, de az egyszerűbb laboranalízisekre, szakorvosi konzultációkra is órákon belül kimerül a „keret”. Hiába az orvosi küldőpapír, egy CT-re vagy MR-re hónapok múlva kap időpontot a beteg, legyen az állami vagy magán ellátó. Lasconi szerint a betegnek joga kellene legyen ott gyógyíttatni magát, ahol akarja. Szerinte a magánklinika az a hely, ahol megfelelő ellátást kaphat a páciens, az állami kórházakban ugyanis „megvetéssel, tiszteletlenül és szakmaiatlanul” bántanak a beteggel.

Az USR jelöltjének valószínűleg fogalma sincs arról, hogy hogyan működik a rendszer, hogy mekkora az az összeg, amit a biztosítottak az országos egészségbiztosító pénztárnak befizetnek. Amiből elvenni még inkább a csőd fele juttatná az amúgy is súlyosan alulfinanszírozott egészségügyi rendszert. Lasconi érdeklődését inkább abba az irányba kellene becsatornázza,

(Folytatás a 3. oldalon)

A beteggel való együttműködés javításának lehetőségei

Ezzel a témával tartottak képzést orvosok számára szeptember 6-án Marosvásárhelyen a Studium Hubban, dr. Purebl György pszichiáter, pszichoterapeuta szakorvos, a Magatartástudományi Intézet vezetője, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem dékánhelyettese és dr. Sándor Imola klinikai pszichológus közreműködésével, a Szent Balázs Alapítvány szervezésében. A beharangozó hír szerint a zártkörű, kiscsoportos, interaktív képzésen a résztvevők tapasztalatait és az általuk bemutatott problémás eseteket is felhasználva megbeszéltek, hogyan lehet a betegeket gyors és egyszerű módszerekkel, pszichológiai képzettség nélkül érzelmileg támogatni.

Bodolai Gyöngyi

A részletekről dr. Szabó Mónika belgyógyász, diabetológus főorvost, egyetemi adjunktust, a szervező Szent Balázs Alapítvány elnökét kérdeztük.

– Egy képzésen vettünk részt olyan területen, amely manapság egyre fontosabbá válik, és azt is mondhatjuk, hogy divatosabbá az orvosi szakma gyakorlásában. Arról szól, hogy nagyon gyakran a betegeknek olyan félelmeit, szorongásait, a kezeléssel szembeni ellenállását tapasztaljuk, amit az orvosnak nehéz áttörni. Ehhez bizonyos pszichológiai, pszichológiából átvett módszerekre van szükség, olyanokra, amelyeket a gyakorló orvos, családorvos, belgyógyász, diabetológus és más szakorvos használhat a mindennapokban,

anélkül hogy különösebb pszichológusi szakképesítése lenne. Ezeket alacsony intenzitású pszichológiai intervencióknak nevezik, amelyekről Magyarországon szakkönyvek is megjelentek.

A téma magyarországi promoválója prof. dr. Purebl György. A professzor a Szent Balázs Alapítvány meghívottja volt a februári konferencián. Akkor merült fel ennek a képzésnek a fontossága, és beszél-tük meg vele azt, hogy eljönne Marosvásárhelyre Sándor Imola pszichológus kolléganőjével együtt – aki ugyanott klinikai szakpszichológus, egyetemi oktató –, hogy az érdeklődő orvosoknak képzést tartanak. A képzésre feliratkozott orvoskollégákkal két részben és két csoportban foglalkoztak.

Az előadók a csoportdinamika felhasználásával építették fel az át-

adandó ismereteket, az oktatási szakasz mellett nagyon interaktívan, a kommunikációs módszereknek konkrét esetekben való konkrét bemutatásával. Ezek segítségével a beteg mondanivalóját át lehet keretezni, vissza lehet tükrözni, rá lehet kérdezni, és ennek a speciális kommunikációnak a segítségével a beteggel való kapcsolatot úgy át lehet alakítani, hogy kialakuljon a bizalma, és meg tudja haladni a problémáit.

– *Megkérem, mondjon egy konkrét példát.*

– Sok szó volt a cukorbetegéről, mert az ő esetükben különösen fontos a páciens egyetértése azzal, hogy a kezelést elfogadja és betartsa. Magatartásának, diétájának nagy szerepe van a terápia sikerében, talán nagyobb mértékben, mint más szakágakban. De abban az esetben, ha például bejön a beteg, és arról beszél, hogy nem akar gyógyszert szedni, mert nem akarja egy plusz méreggel terhelni a szervezét, akkor tudni kell, hogy ezt a visszautasítást hogyan lehet áttörni.

Semmiképpen sem úgy, hogy le-rohanjuk azzal, hogy számárságot mond. Ellenkezőleg: arról kell meggyőznünk, hogy megértjük a félelmet, és együttérzünk vele, tudjuk, hogy milyen lelkiállapoton megy át, de a gyógyszert szedni kell. Nagyon sok esetben, ha visszakérdezzük, ha sikerül ráéreztetnünk, hogy mit vár el a kezeléstől, a tudatosítás megoldja a problémát. Ilyen példákat sorolhatnánk tovább, amelyek a délutáni konkrét esetgyakorlat témái voltak.

– *Hangzott-e el újdonság, vagy mindaz, ami elhangzott, a megerősítése volt annak, amit eddig is gyakorolt?*

– Bár olyankor, amikor tudom, hogy mit kellene tennem, a hétköznapi gyakorlatban mégsem az történik. Más esetekben nem látunk rá arra, hogyan kommunikálunk. A módszert mint technikát be kell gyakorolni, hogy beépüljön a beteggel való beszélgetésünkbe. Nem

elég ismerni, be is kell építeni a mindennapi gyakorlatba.

– *Tanítják-e ezeket az ismereteket a marosvásárhelyi orvosi egyetemen?*

– Valamikor első és másodéven egyéb tantárgyakon belül tanulnak orvos-beteg kommunikációt a hallgatók. Amiről ma szó volt, ez annál több. Olyan technikák elsajátítását

jelent, amelyek problémás helyzetekben tovább tudják vinni a kommunikációt. Ilyen irányú különálló képzés nincs.

– A mondottak alapján hasznos volt mindaz, ami a csoportos beszélgetéseken elhangzott?

– Azt gondolom, hogy nagyon hasznos, mindenki nagyon pozitívnak érezte.

Fotó: Szent Balázs Alapítvány

A témáról 2018-ban jelent meg prof. dr. Purebl György *Alacsony intenzitású pszichológiai intervenciók a mindennapi orvosi gyakorlatban* című könyve (Oriold és Társai Kft., 2018)

Ajánlásában a következők olvashatók:

„Ez a könyv elsősorban azoknak az orvos, pszichológus, egészségügyi szakdolgozó vagy egyéb segítő foglalkozású kollégáknak szól, akiknek nincs idejük pszichoterápiát tanulni, vagy éppen a mindennapi rohanás közben alkalmazni – de mégis úgy érzik, betegeiknek, klienseiknek szükségük van pszichológiai támogatásra. A könyv nem pszichoterápiás gyorstalpaló, kizárólag a leggyakoribb, hétköznapi betegellátásban jelentkező pszichés problémákra igyekszik gyors, gyakorlati megoldást nyújtani. A könyvet nem elolvasni kell, hanem használni – felütni azoknál a problémáknál, amelyet éppen meg szeretnénk oldani. A használatától senki sem válik pszichoterapeutává, és nem is tud majd olyan pszichológiai problémákat megoldani, amelyek specifikus pszichoterápiát igényelnek. Azonban a könyvben foglalt segítségével nagyon sok embernek gyors és pótolhatatlan segítséget tud nyújtani, amitől nemcsak a beteg lelkiállapota, együttműködése, orvossal, segítővel való elégedettsége lesz jobb, hanem az orvos és a segítő is jobban érzi magát.”

Divat 50 év felettieknek

Miután már beszámoltunk az általános őszi-téli divatirányzatokról, vegyük számba, hogy mit ajánlanak a divattervezők az 50-es éveikben járó hölgyeknek.

Casoni Szálasi Ibolya

Általában olyan alapdarabokról lesz szó, melyekből könnyen össze tudunk állítani egy sikket, nőies, praktikus ruhatárat, amelynek darabjai sikeresen kombinálhatók és könnyen variálhatók.

A hűvös, hideg napokon leginkább a francia stílus lesz a menő, melyből több darab a párizsi sikkre emlékeztet. Így az elkövetkező hónapokban az elegáns, mégis egyszerű kulcsdarabok lesznek a legdivatosabbak.

A KLASSZIKUS BALLONKABÁT nemcsak a francia ruhatár legfontosabb alapdarabja, hanem 50 év felett is nélkülözhetetlen.

A finom, könnyed, klasszikus SELYEMBLÚZ is nagyon nőies és elegáns, a hosszú ujjú, íngszerű változat a legkényelmesebb, lezserebb mozgást biztosít, ugyanakkor a hosszú ujj nemcsak melegebbet tart, hanem jótékonyan takar is.

A FEHÉR NADRÁGOK is kortalanok, mindenkinek jól állnak, ugyanakkor könnyed eleganciát kölcsönöznek, és felfrissítik az őszi együtteseket.

Egy másik divatos, ugyanakkor klasszikus alapdarab a KARDIGÁN, melyet szintén nagyon jól lehet kombinálni blúzokkal, pulóverekkel, nadrágokkal, viszont szoknyával is nagyon jól mutatnak.

A tweedszövetből készült BLÉZER és kabátka is sikerrel feldobja az őszi unalmas szettek, főleg, ha élénkebb színűt választunk.

A CSÍKOS pulóver sem maradhat ki, vi-

szont kicsit nehezebben kombinálható, mivel általában egyszínű és hasonló színezetű darabokat igényel.

A divatos ingek, pulóverek, kardigánok és zakók nemcsak nadrághoz, hanem a legnőiösebb ruhadarabhoz, a SZOKNYÁHOZ is nagyon jól illenek.

Ezért vegyük számba, hogy milyen szoknyákat ajánlanak a divattervezők idén ősze az 50 feletti hölgyeknek. Színük szerint a fekete, a barna, a bézs, a zöld, a szürke, viszont a piros is trendi lesz, formájuk, szabásuk alapján osztályozva főleg a nőies, alakformáló és elegáns fazonok midi változatban.

Ha farmeranyagból vagy bőrből készültek, még divatosabbak, viszont a klasszikus, kifinomult A vonalú és pliszírozott formák is még mindig hódítanak.

Mivel a szürke soha nem megy ki a divatból, őszi is jó választás, főleg, ha rakott formájú, és lábszárközépig vagy az alá ér, mivel karcsúsít, és nyújtja az alakot.

Ha húzott selyemszoknyát kívánunk, válasszunk egy zöld vagy khaki színűt, ezáltal hosszú, majdnem bokáig érő változatban.

A tyúklábmintás szoknya is divatos őszi, és ha A vonalú, karcsúsít is.

Ha egy elegáns, határozottságot tükröző darabra vágyunk, amit irodába is fel tudunk venni, válasszunk egy bordó, térdet takaró ceruzaszoknyát.

Kényelmesebb darab egy puha, kötött szoknya, ami lehet barna színű, és ha bokáig

érő, nemcsak divatos, hanem meleget is tart.

A szaténszoknyák nemcsak a nyár kedvencei, hanem őszi is sikkeseek, akár sportos vagy elegáns megjelenésben is, ha melegebb az idő.

A legjobb választás ezúttal egy fekete színű darab lesz. Egy sportos fazonú, egyenes ceruzaszoknya is nagyon kényelmes választás a mindennapokra, ugyanúgy a farmerváltozatok is, melyek bokacsizmával és sportcipővel is csinosak. Vannak, akik a bőr- és műbőr szoknyákat túl modernnek, kihívónak tartják, viszont elegáns hatást is el lehet érni velük, ha megfelelő a szabásuk. Egy másik kényelmes darab egy lazán rakott, hólos szoknya, mely nagyon nőies, és minden alkalomra megfelelő.

Az említett ruhadarabok kitérően kombinálhatók, és kényelmes, ugyanakkor elegáns összehatást érhetünk el velük.

Ha még különlegesebb megjelenésre vágyunk, nyugodtan

játszozzunk a kiegészítőkkal. Ezért egy stílusos, feltűnőbb színű táská vagy lábbeli elég ahhoz, hogy érdekesebbé, egyedibbé tegyük megjelenésünket.

Az asztrológus gondolatai

Mottó: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Tóth Sándor

Kedves Olvasók!

Idén szeptember 22-től október 23-ig tartózkodik a Nap a Mérleg jegyében. Megkezdődött a csillagászati őszi. A tanítás megindult, és már nyakig benne vagyunk a vénasszonyok nyarában, ami elvileg október közepéig tarthat idén. A gyönyörű paszellszínű lombhullató erdeinkben tett sétát kár lenne kihagyni.

A Mérleg-ember a zodiákus legbékésebb teremtménye, nyugalomra törekszik. Udvarias, kiegyensúlyozott, született diplomata, akinek a leghőbb vágya az, hogy szeressék. A bipoláris világban a béke sok esetben „megszüli” a háborút, ahol a nyugalom csendjét felváltja a fegyverek és bombák félelmetes zaja. Aki kerüli a hátrázott állásfoglalást, hogy ne bántson meg senkit, arra előbb-utóbb rásütik a bélyeget, hogy nem áll ki másokért, csak láviroz és nem megbízható. A kötéláncossal is előfordul, hogy leesik a kötélről. A békeszerető emberek sok esetben szembekerülnek az erőszakkal. Mert azzal, amit háritunk, biztosan találkozunk. Gyakrabban bekövetkezik az, amitől félsz, mint az, amit remélsz. A Mérleg-párkapcsolat függő. A kérdés az lesz, hogy hol a határa az egészséges kompromisszumnak, és hol kezdődik a megalkuvás? Erre mindenkinek saját életében kell keresgélne a választ. Fel kellene vállalnunk önmagunkat olyannak, amilyenek valójában vagyunk. Ez a Mérleg legnehezebb feladata, mely egy olyan magas lécz, melyet csak keveseknek sikerül átugrani. Az örökös szerepjáték farsztó, főleg akkor, ha valaki már azt sem tudja, hogy ki valójában.

A fizikai világunkban nagyon fontos

kérdés az egység megtalálása. Kapcsolódásra vágyunk. A házassági esküben benne van az, hogy „jóban, rosszban”. A jót mindenki szereti, de amikor megjelennek a nehézségek, problémák, amit az ego rossznak értelmez, akkor derül ki az, hogy kik is vagyunk tulajdonképpen. Minden kapcsolatot próbatételek elé állít a sors, többnyire hétévente, a sorseseményeken keresztül. Fel fog tevődni a kérdés, hogy ki mennyire gondolta komolyan az ígéretét? Ez egyfajta párkapcsolati beavatás. Megsúgom, ezt manapság könnyebb elbukni, mint túlélni. Sajnos a családi minták, a tudattalanunkban rögzített lenyomatok szinte automatikusan, az ösztönök szintjén jönnek elő. A reakcióink lenyomozható hasonlóságot mutatnak a szülők, nagyszülők által megtanított mintákkal. Ranschburg Jenő pszichológus fejtegette egyik könyvében, hogy determinisztikusan és kiszámíthatóan viselkedünk az összes élethelyzetünkben. Sok igazságot tartalmaz ez a kijelentés, de asztrológusként hiszek a szabad akarásban. Van lehetőségünk tudatos döntéseinkkel felülírunk a vágyaink és félelmeink kormányozta hajónkat. Vállalnunk kell a tetteink következményeit akkor is, ha ez néha fájdalmat okoz az egónknak. A legnehezebb döntés is, amit meghozunk, könnyebb, mint az, ha más dönt helyettünk. A sorsfeladatunk ellen fordulni nem ajánlatos. Aki megpróbálja, az nagyon fájdalmas tanításokat kap. Ez alól még a kedves olvasó sem kap felmentést, és e sorok írója sem kivétel. De minden nap egy új esély lehetősége virrad a keleti égbolton.

Vigyázzanak magukra és egymásra!
Véleményeiket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

Ember és állat harmóniája

Őszi védőoltások

Elérkezett az őszi oltások – a polivalens és veszettség elleni védőoltás – ideje. Mivel lassan kezdetét veszi a kutyák és macskák veszettség elleni kötelező védőoltási kampánya, a szakembert a védőoltásokról és a társállatok azonosítóval való ellátásáról mint kötelezettségről is kérdeztük.

Szer Pálosy Piroska

Az érvényben levő törvények alapján a veszettség elleni védőoltás kötelező, mivel a veszettség az emberre is veszélyes, ezért a kutya gazdájának kötelessége felkeresni egy állatorvosi rendelőt és megajtatni az ebek évente kötelező beoltását, féregtelenítését, ugyanakkor mikrocsippel is ellátni a kutyát, amennyiben azt elhanyagolta. Felelőtlenség kutyát vagy macskát tartani és nem beoltatni, ugyanis bármikor bármelyik egyed megtámadhat és megharaphat valakit. A macskáknál is előírás a védőoltás beadása, mivel hasonlóképp terjeszthetik a kórt. A háziállatok megóvása a gazdájukat és a környezetükben élő embereket is megvédi a fertőzéstől. A veszettség elleni védőoltás a kutya három hónapos korától kötelező, majd évente egyszer kell megismételni. A veszettségen kívül számos vírusfertőzés betegítheti meg a házi kedvenceket, melyek ellen védőoltásokkal lehet védekezni. Ezek a betegségek a parvovírus, szopornyica, fertőző máj-

gyulladás, leptospirozis és influenza – hangsúlyozta a Noé BARKÁJA kisállatklinika vezetője, dr. Pálosi Csaba.

A kutya megszületésétől számított kilencven napon belül, illetve elajándékozása vagy értékesítése előtt a gazdájának kötelessége az országos nyilvántartó rendszerbe (RECS) bejegyeztetni. A rendelet előírásainak betartását az állatorvosok ellenőrizhetik, akiknek a kért dokumentumokat fel kell mutatni. A köztereken való kutyasétáltatás egyik követelménye, akárcsak utaztatáskor, hogy az állat egészségügyi könyvecskéje a tulajdonosnál legyen. Azzal bizonyíthatja a nyilvántartásba vételt és a kötelező védőoltások beadását. A kölyökkutyák oltási programja függ a szuka (anyakutya) immunstatusától (oltott félidős vemhesen vagy előtte, netalán oltatlan), ezért az oltási intervallumok változhatnak. Nagyjából 5-8 hét között kapják a parvovírus és szopornyica elleni oltást, majd 2-3 hetente ismételt oltások ugyanazon betegségek ellen, kiegészítve a fertőző májgyulladás, leptospirozis, illetve kennelkőhögés ellen. A kölyökkutyák immunstatusa is leellenőrizhető az antitestek mérésével. Erre jön a három hónapot betöltő ebek veszettség elleni oltása – hangsúlyozta a szakember.

	1.	HEVES ESŐ	SZAKI	... JELENTI (RADÓ S. REGÉNYE)	VARRÓ MOZDULATOT TESZT	JAPÁN DRÁMAI MŰFAJ	POZITÍV ELEKTROD	GYÁRKAPU! RETORTA	AFRIKAI ÁLLAM	BECÉZETT ÖREGÜR	TILTÓSZÓ	VAJFÉLE	KELETI JÁTÉK KÁRTYALLETÉT	ELÓTAG: MILLIÓ	ANGOL EGYÜTTES	REG ÉS ... (ARANY J. VERSE)
<i>Louis Hector Berlioz francia zeneszerző egyik aforizmáját idézzük a rejtvény fősoraiban.</i>	A															T
	BETEGET GONDOZÓ NŐ							ZENÉS DRÁMA IPARI TANULÓ					BUDAPESTI EGYETEM HALPETE			
	FOLYÓSZÉL E. ZOLA REGÉNYE					KEZDŐ-PONT NEMESFÉM					ELÓTAG: KEVÉS ÜBER ... (MIN-DEN FELETT)					EZERI AZ OLT TESTVÉRE
2.	A					ELÓTAG: MIRIGY TÖRÖK VÁROS					INDIAI KIRÁLY VOLT INDIAI DINASZTIA V.				RÓMAI 1100 ERDÉLYI SZÍNHÉZ (LEHEL)	
HÁBOR-GATÓ				AZ ARGON VEGYJELE OPOLE FOLYÓJA			A BÁRIUM VEGYJELE CÉGFÉLE (RÓV.)		RÓMAI 1050 KOLÓNIA			NUMERO (RÓV.) ARRAFELE!		CÍMER-MADÁR FÖLÉTASZIT		
... BATES, ANGOL SZÍNHÉZ			FÜSTÖLT SONKA PÁL PÁRJA NYÁRON				HOSSZÚ NŐI SÁL NŐI NÉV (SZÉPT. 15.)						NAGY TESTŰ PAPA GÁJ NŐI NÉV (MÁJ. 24.)			
GYORSAN A SZÁJÁBA JUTTAT			OL. KÖLTŐ ÓCEÁNJA-RÓ HAJÓ				A TEMPLOM ... (SZEGÉNY) BÉKÉS ... (SZÍNHÉZ)						HAMIS INDOK HORDÓ-NYÍLÁS			
KETTŐZVE HEYERDAHL NAPLÓJA			OXIGÉN (NYELVŰJ.) ÁLLATI LAKHELY			AFRIKAI FOLYAM HEKTOLITER (RÓV.)					USA-FOCIS (ALEXI) Q					KIRÁLYI KINCSTÁR-NOK
MEGFELELŐ KÖLTŐI SÓHAJ			ÚJ-ZÉLANDI ALAGÚT ÍRORSZÁG HONI NEVE			KREDIT IZRAELI LÉGITÁRS.					RÉVBE ÉR A HAJÓ ÁLL ALATTI ZSÍRPÁRNA					KILÓ (RÓV.) A HOLLAND FŐVÁROS MAGY. NEVE
		OLASZ EX-KIRÁLYNÉ ZÖRGET AZ AJTÓN			KÖRÖZŐT-TET ELFOG NŐI NÉV (JAN. 11.)					OTIS TARDA (MADÁR) JÓKEDVŰEN					FELTÉVE PARKERDŐ	
KAUZÁLIS ÖGÖRÖG PIACTÉR			SKÁLAHANG NAGY KAZAH TÓ		HAMIS AKTA		GYILKOL BECÉZETT ILDIKÓ		INDULA VONATI MI AZ HOGY			BANK-BETÉTI TEJ-TERMÉK			ÍME KIS HÁZ	
			LETT FŐV. LAKÓJA HOLLAND, OLASZ A.JEL				FÜR ... (SZÍNHÉZ) IDEGEN MŰVÉSZET						BALATON-P. HELYSÉG BECÉZETT ERIKA			
YPRES MÁSIK NEVE			BARACS SZERELME A TANTÁL VEGYJELE					... DE L'ES-TEN (ADY) RÓMAI NÉGY					KETTŐZVE: ZSELATIN HATBÓL KETTŐ!			
A MOLIBDÉN VEGYJELE			ÁLIMBA RINGAT BELŐKI			A SZÁVÁBA ÖMLIK A NITROGÉN VEGYJELE					ADMIRÁLIS (SIR FRANCIS) JEMENI AUTÓJEL					AZ ÁSÍTÁS HANGJA AZ URÁN VEGYJELE
L.N.J.	E													ZUHANYO-ZÁS		

Szeptember 19-i rejtvényünk megfejtése: **A földön az ember élete nemcsak katonáskodás, hanem harc is. (Petarca)**

Több kórházi osztályt érintő korszerűsítések

(Folytatás az 1. oldalról)

Már a második szakaszához ért a betegek biztonságának a növelése azokban a kórházi egységekben, amelyek orvosi folyadékokat használnak című projekt, amit a Maros Megyei Tanács az alárendeltségébe tartozó Maros Megyei Klinikai Kórházzal együtt valósít meg.

Kovács Mihály Levente elmondta, a beruházás célja korszerűsíteni, illetve ellátni a kórházat olyan berendezésekkel, amelyek lehetővé teszik az orvosi folyadékokkal történő hatékonyabb kezeléseket, többek között azt, hogy minden kórteremben legyen biztosítva az oxigénterápia a páciensek számára. A projekt első szakaszát a Nagy infrastruktúra operatív program keretében finanszírozták hétmillió lej értékben, a második szakasz beruházásaira pedig

– amelyek összértéke közel 22 millió lej – az Európai Regionális Fejlesztési Alapból nyertek finanszírozást, az egészségügyi program keretében. A 22 millió lejes

beruházás kevesebb mint felét pályázati alapokból fedezik, 55 százalék pedig a Maros megyei önkormányzat hozzájárulása. A finanszírozási szerződést idén augusztus közepén írták alá, a kivitelezési határidő az idei év vége. A projekt keretében a Maros Megyei Klinikai Kórház Gheorghe Marinescu utca 1. szám alatti épületének több osztályát látják el korszerű orvosi berendezésekkel: az intenzív terápián, az urológián, az általános sebészetben, a kardiológián, a belgyógyászatban, a gasztroenterológián, a nefrológián, illetve az orvosi laborokban, a szakrendelőknél, műtőkben és a kórtermekben is korszerűbb körülményeket teremtenek. Az új berendezések hozzájárulnak a kezelések hatékonyságának, valamint a betegek biztonságának növeléséhez – mutatott rá az alelnök, aki megjegyezte, amellett, hogy igyekeznek kiaknázni a pályázati lehetőségeket, amelyek révén fejleszteni tudják az alárendeltségükbe tartozó kórházépületeket és

Fotó: Maros Megyei Tanács

ezáltal az egészségügyi ellátást, a Maros Megyei Tanács saját költségvetéséből is minden évben jelentős összegeket különít el az egészségügyi intézményeknek, idén például közel 32 millió lejt biztosított az alárendeltségébe tartozó megyei kórház beruházásaira.

– Tisztában vagyunk azzal, hogy ez az összeg nem fedezi az összes szükségletet, ellenben minden évben a lehetőségekhez mérten igyekszünk prioritásként kezelni ezt a területet, és pénzt szánni arra, hogy a megyei egészségügyi rendszer fejlődjön, hiszen a célunk az, hogy korszerű egészségügyi infrastruktúrát építsünk, amely minőségi ellátást biztosít a betegek számára – hangsúlyozta.

Dr. Ovidiu Gîrbovan, a Maros Megyei Klinikai Kórház menedzsere szerint Marosvásárhelyen, egyetemi központ lévén, biztosítva van a humán erőforrás, jól képzett szakemberek vannak az egészségügyben, de fontos, hogy a kórházakban korszerű körülmények legyenek. Az utóbbi években történtek beruházások a kórházhoz tartozó épületeken, többek között megújult az onkológiai klinika, és

egy másik nyertes pályázatnak köszönhetően a tüdőklinika is korszerűsítés előtt áll.

A sajtótájékoztató témáját képező beruházásra a menedzser szerint óriási szükség volt, ugyanis a koronavírus-világjárvány idején felszínre jöttek mindazok a hiányosságok, amelyek a romániai kórházakra jellemzőek, amint arról a médiában is hallani lehetett, hogy az ország különböző részeiben egyes kórházakban az elavult és ebben az időszakban túlterhelt berendezések robbanásokhoz, tüzesetekhez vezettek.

A pályázati úton vásárolt korszerű berendezéseket már teljes egészében beszerezték, és magát a projektet 88 százalékban kiviteleztek. Dr. Gîrbovan köszönetet mondott a szóban forgó kórházi osztályok személyzetének a hozzáállásáért, ugyanis nem volt könnyű munka, hiszen egy olyan épületről van szó, ahol hét kórházi osztály működik, és úgy végezték el a beruházással járó munkálatokat, hogy nem zárták le az egyes részlegeket, folyamatosan fogadták és ellátták a pácienseket.

Testvértelepülési találkozó Nyáradremetén

A hét végén testvértelepüléseivel találkozik Nyáradremete egy európai projekt keretében

Több mint kétszáz polgár találkozik a felső-nyáradmenti községben: Remete a magyarországi Halmaj és Mártély, valamint a felvidéki Nagyida községek küldöttségeit látja vendégül csütörtöktől vasárnapig az Európai Unió *Európa a polgárokért* programja keretében. Az önkormányzat és a Visit Nyárad egyesület által szervezett transznacionális program fő célja, hogy egy multikulturális és többnyelvű közegben kiemeljék a mindennapi élet több évszázados erdélyi örökségét. Ez az ősi tapasztalat olyan értékrenden alapul, amely példaként és szilárd alapként szolgálhat mind a helyi közösségek, mind a többi európai partner számára, hogy szélesítsék polgáraik nézeteit, és fejlesszék az európai összetartozás érzését.

A *Megújuló otthonunk, megújuló Európa* című projekt céljai közé tartozik az EU történelmének és sokféleségének jobb megértése, a helyi intézmények és civil szervezetek közötti párbeszéd erősítése, a vidéki nők helyzetének megerősítése, a nőkkel és a roma közösség-

gel kapcsolatos előítéletek lebontása, az etnikumok és kultúrák közötti párbeszéd ösztönzése, a nemek közötti egyenlőség ösztönzése, a nők aktív részvétele a döntéshozatalban, ezenkívül fel akarják hívni a résztvevők és a helyi lakosság figyelmét az Európai Unió értékeire és fontosságára, valamint az egysült Európa építésére – derül ki a szervezők által kiadott sajtóközleményből.

A háromnapos rendezvény első napján a vidéki női vállalkozók helyzetéről, a zöld, „slow” és kulturális turizmusról értekeznek, valamint a vidéki vállalkozók pályázati lehetőségeiről, illetve a jövő Európájáról és megújulásáról lesz előadás. Második nap a kulturális és a lassú turizmusról mint életfilozófiáról értekeznek, majd különböző helyszíneken mutatnak be esettanulmányokat a vendégeknek helyi példákon keresztül, délután pedig a nyáradmenti női kézműves termelők kiállítását tekintik meg. Vasárnap kerekasztal-beszélgetés, kiértékelés és eseményzáró szerepel a programban. (gligor)

Esettanulmányok, helyi megvalósítások megtekintése is szerepel a programban

Fotó: Gligor Róbert László (archív)

Visszavonult Raphaël Varane világbajnok labdarúgó

Bejelentette visszavonulását Raphaël Varane világbajnok francia labdarúgó.

A 31 éves hátvéd – aki legutóbb a Como játékosa volt – múlt hónapban súlyos térsérülést szenvedett új együttese első felkészülési mérkőzésén, s most úgy döntött, ez egyben pályafutása végéig is jelenti, az olasz csapatnál pedig nem játékosként folytatja.

„Mindig a legmagasabb elvárásokat állítottam magam elé, így is szeretnék visszavonulni, nem szeretnék mindenáron ragaszkodni a játékhoz. Nagy bátorságra van szükség ahhoz, hogy a szívedre és a megérzéseidre hallgass” – írta közösségi oldalán Varane.

A 93-szoros francia válogatott labdarúgó a Lens-ban, a Real Madridban és a Manchester Unitedban játszott, a többi között a Bajnokok Ligáját és a klubvilágbajnokságot négyszer, a spanyol bajnokságot háromszor nyerte meg, de elhódította az FA Kupát is.

A franciákkal 2018-ban világbajnok, négy évvel később vb-második volt, s 2021-ben a Nemetek Ligáját is megnyerte.

Fotó: Raphaël Varane közösségi oldala

A Manchester City hosszú időre elvesztette Rodrit

A Manchester City labdarúgócsapata hosszú időre elveszítette Rodrigo Hernández Cascantét, akinek sajtóhírek szerint elszakadt a keresztszalag a térdében.

A Rodriként ismert futballista vasárnap, az Arsenal ellen 2-2-es döntetlenre végződött bajnoki rangadón sérült meg, és bár a 21. percben a saját lábán hagyta el a pályát, Josep Guardiola vezetőedző szerint az Európa-bajnok spanyol válogatott középpályás hosszú időre kidőlt. A tréner elmondta, a pontos diagnózisra még várnak, ugyanakkor sajtóértesülések szerint a játékosnak elszakadt a keresztszalagja, így ebben a szezonban már nem léphet pályára az angol bajnoki címvédőnél.

A 28 éves játékos az egyik legjobbjá a Manchester Citynek és a spanyol válogatottnak is, az Aranycsapat egyik esélyeseként emlegetik.

Yaakobishvili Áron a Barcelona felnőttcsapatához került

A német válogatott Marc-André ter Stegen sérülése következtében a kapus Yaakobishvili Áron az FC Barcelona labdarúgócsapatának első keretéhez került.

Tegnap, a Getafe elleni, lapzártánk után kezdődött bajnoki mérkőzésen Inaki Pena, Ander Astralaga és Yaakobishvili volt a három kapus a keretben.

A grúz származású, de Budapesten született 18 éves, magyar utánpótlás-válogatott futballista 2018-ban került a katalán klubhoz, amelynek harmadik számú, korosztályos csapatában véd. Jelenlegi szerződése jövő nyárig szól.

Ter Stegen jobb térdében teljes szalagszakadás történt, ezért hétfőn megoperálták, és a jelenlegi szezonban már nem játszhat.

Európai focikörkép

* *Angol Premier Liga, 5. forduló:* Aston Villa – Wolverhampton 3-1, Brighton & Hove Albion – Nottingham Forest 2-2, Crystal Palace – Manchester United 0-0, Fulham – Newcastle United 3-1, Leicester – Everton 1-1, Liverpool – Bournemouth 3-0, Manchester City – Arsenal 2-2, Southampton – Ipswich 1-1, Tottenham – Brentford 3-1, West Ham United – Chelsea 0-3. *Az élcsoport:* 1. Manchester City 13 pont, 2. Liverpool 12, 3. Aston Villa 12.

* *Spanyol La Liga, 6. forduló:* Betis – Mallorca 1-2, Osasuna – Las Palmas 2-1, Alavés – Sevilla 2-1, Getafe – Leganés 1-1, Valencia – Girona 2-0, Villarreal – FC Barcelona 1-5, Rayo Vallecano – Atlético Madrid

1-1, Valladolid – Real Sociedad 0-0, Athletic Bilbao – Celta Vigo 3-1, Real Madrid – Espanyol 4-1; *7. forduló:* Leganés – Athletic Bilbao 0-2, Sevilla – Valladolid 2-1, Valencia – Osasuna 0-0, Real Madrid – Alavés 3-2. *Az élcsoport:* 1. FC Barcelona 18 pont, 2. Real Madrid 17, 3. Athletic Bilbao 13.

* *Olasz Serie A, 5. forduló:* Atalanta – Como 2-3, Cagliari – Empoli 0-2, Fiorentina – Lazio 2-1, Hellas Verona – Torino 2-3, Inter – AC Milan 1-2, Juventus – Napoli 0-0, Lecce – Parma 2-2, Monza – Bologna 1-2, AS Roma – Udinese 3-0, Venezia – Genoa 2-0. *Az élcsoport:* 1. Torino 11 pont, 2. Napoli 10, 3. Udinese 10.

* *Német Bundesliga, 4. forduló:* Bayer Leverkusen – Wolfsburg 4-3, VfB Stuttgart –

Borussia Dortmund 5-1, Eintracht Frankfurt – Mönchengladbach 2-0, Heidenheim – Freiburg 0-3, Werder Bremen – Bayern München 0-5, Augsburg – Mainz 2-3, Union Berlin – Hoffenheim 2-1, Bochum – Holstein Kiel 2-2, St. Pauli – RB Lipsze 0-0. *Az élcsoport:* 1. Bayern München 12 pont, 2. Bayer Leverkusen 9, 3. Freiburg 9, 4. Eintracht Frankfurt 9.

* *Francia Ligue 1, 5. forduló:* Lyon – Olympique Marseille 2-3, Nice – St. Etienne 8-0, Reims – Paris St. Germain 1-1, Angers – Nantes 1-1, Montpellier HSC – Auxerre 3-2, Lille – Strasbourg 3-3, AS Monaco – Le Havre 3-1, Brest – Toulouse 2-0, Stade Rennes – Lens 1-1. *Az élcsoport:* 1. Paris St. Germain 13 pont, 2. Olympique Marseille 13, 3. AS Monaco 13.

Ma az Európa-ligában

Az 1. forduló mai műsora:

* 19.45 óra: Fenerbahce – Union Saint-Gilloise, Malmö – Glasgow Rangers

* 22.00 óra: FCSB – FK Daugava, Braga – Maccabi Tel-Aviv, Eintracht Frankfurt – Plzen, AS Roma – Athletic Bilbao, Ajax – Besiktas, Tottenham – Qarabag, Lyon – Olimpiakosz.

Röviden

* Nem Milánóban rendezik meg a Bajnokok Ligája 2027-es fináléját. Így döntött az Európai Labdarúgó-szövetség a San Siro Stadion átépítése miatt, amiről ez idáig semmilyen konkrétumot nem tudtak meg. Az UEFA jövő májusban vagy júniusban jelöli ki a finálé házigazdáját. A 2026-os döntőt Budapesten, a Puskás Arénában rendezik.

* Felháborodott a német labdarúgó-válogatott korábbi középpályása, Toni Kroos, miután az Európai Labdarúgó-szövetség elismerte, hogy a Németország – Spanyolország Európa-bajnoki negyedöntőn olyan játékvezetői hiba történt, amely az egész torna végkimenetét befolyásolta. Az UEFA elismerte, hogy Jamal Musiala lövésénél Marc Cucurella úgy ért kézzel a labdához, hogy a házigazdának tizenegyest kellett volna kapnia, azonban hiába VAR-ozták az esetet, a játékvezető végül nem ítelt büntetést. Toni Kroos, akinek ez a torna volt az utolsó megmérettetése profi labdarúgóként, és ezen a meccsen köszönt el a német válogatottól, megnyugtatónak nevezte, hogy legalább rájöttek a tévedésre, még ha ez három hónapig is tartott. Ettől azonban ő még nem érezheti magát Európa-bajnoknak, e miatt a súlyos tévedés miatt megfosztották a lehetőségtől – méltatlankodott a korábbi futballista.

* A magyar válogatott Csoboth Kevin kedden megszerezte az első

gólját a svájci labdarúgó-bajnokságban. A St. Gallen nyáron Újpestről igazolt támadója a 72. percben csereként lépett pályára csapata 2-1-es vezetésénél, majd a 79. percben betalált az élváros Zürich kapujába, ezzel eldöntötte az összecsapást. A végeredmény 4-1 lett. A magyar futballistának ez a második gólja volt az új együttesében, tíz napja a Svájci Kupában volt eredményes.

* Zsinórban hetedik győzelmét aratta az FK Csíkszereda a 2. ligás labdarúgó-bajnokságban. A székelyföldi együttes kedden 1-0-ra nyert hazai pályán az Újszentesi CSC ellen.

* Elszenvedte első vereségét a női kézilabda Bajnokok Ligájában a Rapid. A bukaresti csapat vasárnap hazai pályán 37-29-re kikapott a Ludwigsburgtól. Vesztett a Besztercei Gloria is, a Krim Ljubljana 35-30-ra diadalmaszkodott az erdélyi együttes pályáján. Győzött ugyanakkor a Bukaresti CSM a horvát Podravka otthonában, 29-28-ra, valamint a Ferencváros a Storhamar pályáján, 27-21-re, míg a Győri ETO hazai pályán 27-22-re nyert a Vipers ellen.

* A CSM Konstancia női kosárlabda-csapata idegenben is kikapott a spanyol Casademont Zaragoza csapatától az Euroliga selejtezőjének visszavágójában. Az eredmény 71:52. A román bajnok így kettős vereséggel búcsúzott a sorozattól,

mivel a hazai, első találkozón a Zaragoza 75:57-re nyert. A Konstancia ezzel átkerül a FIBA Európa-kupába, ahol az F csoportban szerepel majd.

* Nem termelt babér a CSM Konstancának a férfi szakágban sem. A tengerparti együttes kedden hazai pályán 71:69-re kikapott az ukrán BC Dnyipro csapatától a FIBA Európa-kupa selejtezőjének második fordulójában. A párharc

második találkozóját ugyancsak Konstancán rendezik, ma.

* Magyar hajó lett harmadik Európa legnagyobb egyszemélyes vitorlásversenyén. Juhász György bronzérmet szerzett a Silverrudder elnevezésű regattán, amelynek távja 134 tengeri mérföld, és a dániai Fyn-sziget megkerülését jelenti. A versenyzőknek számtalan nehézséggel kell megküzdeniük: zátonyok, erős tengeráramlatok,

hidak és szűkületek között kell népes mezőnyben, sötétben, nagy hullámok között, változókéony szelekkel, egyedül célba érni. Juhász György ötödik alkalommal állt rajthoz, eddig csak egyszer sikerült befejeznie, akkor kategóriájában másodikként. Az idei harmadik hely értékét mutatja, hogy 350 vitorlázó között érte el, ráadásul egy magyar tervezésű és gyártású hajóval.

Magyar hajó lett harmadik Európa legnagyobb egyszemélyes vitorlásversenyén

Fotó: a Quantum Sails Hungary közösségi oldala.

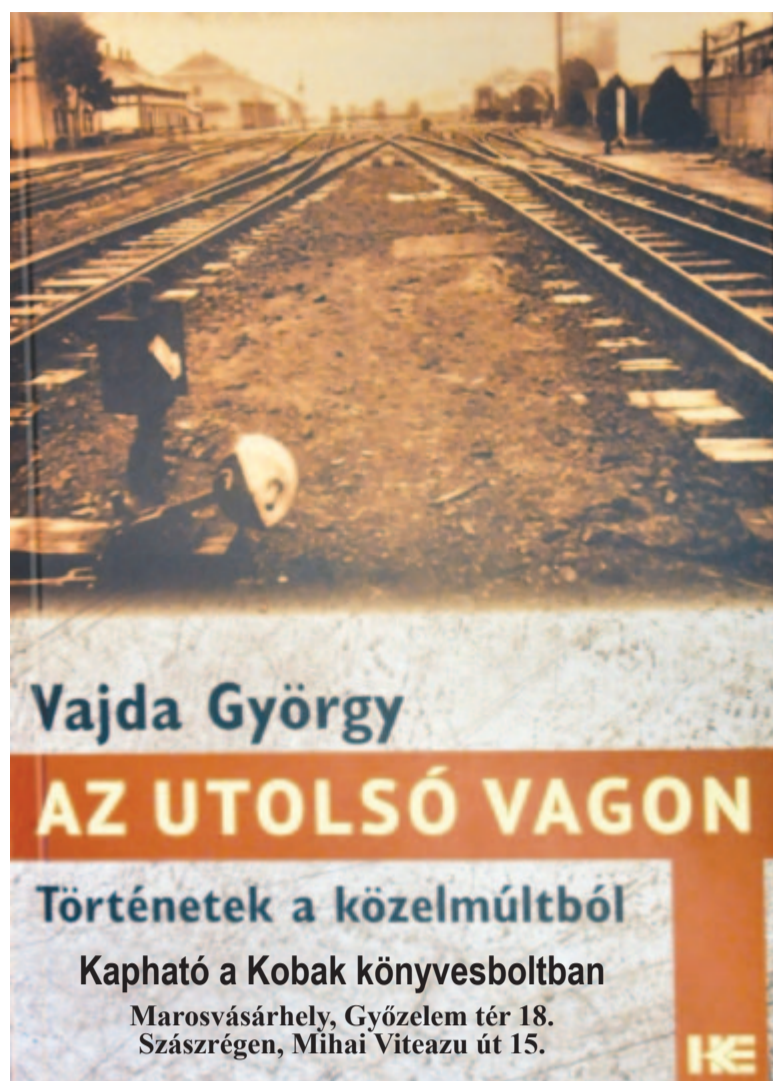
DORA OPTICS

Családi kedvezmény!

-15%

szemüvegvásárlás esetén.

www.doraoptics.ro 0733 553 976

Vajda György

AZ UTOLSÓ VAGON

Történetek a közelmúltból

Kapható a Kobak könyvesboltban
Marosvásárhely, Győzelem tér 18.
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.

IKE

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROCREDIT-MIKROHITEL

www.microcreditlam.ro
0720 030 804

Az Erdély TV állást hirdet hangtechnikusi feladatkör ellátására, teljes- vagy részmunkaidőre

FELADATOK:

- Televíziós felvételek és élő adások hangosítása
- Hangtechnikai rendszerek telepítése és használata
- Többsávós hangfelvételek készítése és utómunkája
- Hangtechnikai eszközök megfelelő kezelése és karbantartása
- Televíziós stúdiók és kapcsolódó munkaterületek hangtechnikai felügyelete

ELVÁRÁSOK:

- Elektronikai és számítástechnikai ismeretek
- Akusztikai alapfogalmak és hangtechnikai szoftverek ismerete
- Hangtechnikai rendszerek és eszközök felhasználói szintű ismerete
- Hangtechnikával kapcsolatos szakmai nyelv ismerete
- Mikrofonozási technikák és vezeték nélküli rádiófrekvenciás mikrofonrendszerek ismerete

AJÁNLAT:

- Fiatal, dinamikus munkaközösség
- Jó munkakörülmények
- Megfelelő bérezés
- Megbízható, stabil munkahely

Részletes szakmai önéletrajzát küldje el az allas@erdely.tv e-mail címre **2024. október 6-ig!**